

MÓZES ELSŐ KÖNYVE

12. fejezet

Isten elhívta Ábrámot

„Az Úr ezt mondta Ábrámnak: Menj el földedről, rokonságod közül és atyád házából arra a földre, amelyet mutatok neked! Nagy néppé teszek, és megáldalak, nagyvárosok lesznek nevedet, és áldás lesz. Megáldom a téged áldókat, s megátkozom a téged gyalázókat. Általad nyer áldást a föld minden népe.”

Ábrám engedelmeskedik Istennek. 75 éves korában kijött Háránból. Magával viszi a feleségét Szárajt és Lót is velük ment. Minden szerzeményüket magukkal vitték. Kánaán földjére indultak. Kánaán földjére érkezvén átvonult az országon a Sikemi szent helyig Móre tölgyeséig. Itt az Úr megjelent Ábrámnak, és ezt mondta: „A Te utódaidnak fogom adni ezt a földet!” Ábrám oltárt épített ott az Úrnak. Majd tovább vonult Bételtől keletre Bétel (nyugat) és Ai (kelet) között helyezte el sátrát. Itt is oltárt épített az Úrnak és segítségül hívta az Úr nevét, végül tovább vonult a délvidék felé.

Ábrahám Egyiptomban

Éhínség támadt azon a földön. Ábrám feleségével lement Egyiptomba. Száraj nagyon szép asszony volt, Ábrám ezért arra kérte, hogy a hűgának mondja magát, mert félt, hogy feleségét életben hagyják, őt pedig megölik az egyiptomiak. Száraj a fáraó házába került. Ábrámnak jó sora lett. Lettek neki: juhái, marhái, szamarai, tevéi, szolgálói. Az Úr azonban nagy csapásokkal sújtotta a fáraót és házáat Száraj miatt. A fáraó visszaadta Szárajt Ábrámnak és elküldte őket Egyiptomból.

13. fejezet

Lót elválik Ábrámtól

Ábrám feljött Egyiptomból. Száraj és Lót is vele jött. Bétel és Ai között sátorozott le, ahol korábban is tette. Segítségül hívta az Úr nevét. Lótnak és Ábrámnak is voltak juhái és marhái. Ez a föld azonban nem bírta eltartani őket. Ábrám és Lót pásztorai összevesztek, ezért Ábrám és Lót szétváltak egymástól. Lót a Jordán egész környékét választotta magának. A Jordán környékén lévő városokban telepedett le, egészen Sodomáig sátorozott. (A Sodomai férfiak pedig igen romlottak voltak az Úr előtt).

Isten Ábrahámnak ígéri Kánaánt

Miután Ábrahámtól elvált Lót az Úr ezt mondta Ábrahámnak: „Emeld föl tekintetedet és nézz arról a helyről ahol vagy, északra, délre, keletre, nyugatra. Azt az egész földet, amelyet láatsz, neked és a te utódaidnak adom. Indulj, járd be ezt a földet, széltében-hosszában, mert neked adom.” Ábrahám Hebronban a Mamré tölgyesében telepedett le sátraival.

14. fejezet

A Sziddim-völgyi csata

• Sineár királya	Sodoma királya
• Ellászár királya	Gomora királya
• Élám királya	Admá királya
• Góim királya	Cebóim királya
	Cóar királya

A Sziddim-völgyben egyesültek. 12 évig szolgálták Keddorláomert (Élám királya), a 13. esztendőben fellázadtak. A 14. esztendőben eljött Keddorláomer a vele tartó királyokkal (4 király 5 király ellen). A Sziddim-völgy tele volt szurok forrásokkal. Amikor Sodoma és Gomora királyai megfutamodtak beleestek azokba. A megmaradtak pedig a hegységbe futottak. Sodoma és Gomora minden jószágát, minden eleségét elvitték. Elvitték Lótot is Ábrahám testvérének a fiát. Egy menekült ezt hírül vitte Ábrahámnak, aki ezt amikor meghallotta 318 legényét fölfegyverezte, akik az ő házában születtek. Dánig üldözte őket. Éjszaka egészen Hóbáig (Damaszkusztól északra). Visszahozta Lótot az unokaöccsét, visszaszerzett minden jószágot, visszahozta az elrabolt asszonyokat, népet. Megverte Keddorláomert, és a vele tartó királyokat. Miután visszatért, Sodoma királya kivonult eléje a Sávė-völgybe azaz a Király-völgybe.

Ábrahám és Melkisédek

Melkisédek Sáleem királya (jelentése békesség királya) aki egyébként pap volt. Kenyeret és bort vitt ki Ábrahám elé, és megáldotta őt. Melkisédek próféta is volt, aki felismerte Ábrahámban Isten elhívott emberét. Ábrahám tizedet adott Melkisédeknek mindenből. Sodoma királya az embereket kérte Ábrahámától, a jószágokra azt mondta tartsa meg saját maga részére. Ő azonban nem fogadott el semmit.

15. fejezet

Ábrahám hite

Ezek után az események után így szólt az Úr Ábrámhoz látomásban: „Ne félj Ábrám! Én vagyok a pajzsod: jutalmad igen bőséges.” Ábrám ekkor gyermektelenségére hivatkozott az Úrnak. „Mit adhatsz nekem? Nem adtál nekem utódot, ezért házamnál született szolgáló lesz az örökösöm.” Az Úr azonban tőle származó örökösöt ígért Ábrámnak. „Tekints fel az égre és számold meg a csillagokat, ha meg tudod számolni! Ennyi utódod lesz!” Ábrám hitt az Úrnak, aki ezért igaznak fogadta el őt.

Az Úr szövetséget köt Ábrámmal

Az Úr aki kihozta Úr-Kazdimból Ábrámot a földet ígérte neki örökségül. Ábrám tudni szeretne volna, miből tudja meg, hogy valóban ő örökli azt a földet. Ekkor az Úr hozat vele: három egy éves üszőt, egy három éves kecskét, egy három éves kost, egy gerlicét és egy galambot. Azután kettéhasította őket, és mindegyiknek az egyik felét a másik felével szemben helyezte el. A madarakat nem hasította ketté. Ragadozó madarak szálltak a húsdarabokra, de Ábrám elhessegette őket. Ábrám naplementekor mély álomba merült. Ekkor az Úr ezt mondta Ábrámnak: „Tudd meg, hogy a te utódaid jövevények lesznek egy olyan országban, amely nem az övék, rabszolgákká teszik és nyomorgatják őket 400 évig, de ítéletet tartok azon a népen is amelyet szolgálnak, és azután nagy vagyonnal jönnek ki. Csak a negyedik nemzedék tér vissza ide.” Majd tüzes fáklya ment át ezek között a húsdarabok között. Ezen a napon kötött szövetséget az Úr Ábrámmal.

16. fejezet

Hágár és Izmael

Tíz esztendővel azután hogy Ábrám letelepedett Kánaán földjén, Száraj még mindig nem tudott szülni neki gyermeket. Ezért Száraj Hágárt, a szolgálóját Ábrámnak adta, hogy vele háljon. Hágár teherbe esett. Ezután úrnőjének nem volt többé becsülete előtte. Szárajt ez nagyon bántotta, és ezt elmondta Ábrámnak. Ábrám azt mondta neki, hogy az ő szolgálója az ő kezében van, azt tegyen vele, amit jónak lát. Száraj ezután nagyon rosszul bánt szolgálójával. Hágár ezért elfutott előle. Az Úr angyala rátalált egy forrásnál a pusztában. Azt mondta neki, hogy térjen vissza úrnőjéhez és alázkodjon meg előtte. Az Úr angyala azt is

mondta neki, hogy megsokasítja az ő utódait, hogy meg sem lehet őket számolni. Fiút fog szülni, nevezze Izmaelnek, mert hallott az Úr nyomorúságáról. „Szilaj ember lesz ez! Kezet emel mindenkire, de rá is mindenki kárt tesz testvéreinek ahol csak tanyázik.”

Hágár fiút szült Ábrámnak, aki ekkor 86 esztendő volt. Fiát Izmaelnek nevezte el.

17. fejezet

Az Úr megújítja szövetségét Ábrámmal

Amikor Ábrám 99 éves volt, az Úr megjelent neki és ezt mondta: „Én vagyok a mindenható Isten. Járj én előttem, és légy feddhetetlen. Ez lesz az én szövetségem veled: sok nép atyja leszel nem neveznek többé Ábrámnak, hanem Ábrám lesz a neved, mert sok nép atyjává teszek. Neked adom, és utódaidnak Kánaán egész földjét.”

A körülmetélkedés a szövetség jele

Isten ezt mondta Ábrahámnak: ”Minden férfit metéljenek körül (szeméremtestük bőrén). 8 napos korban, minden fiú gyermeket körül kell metélni nemzedékről nemzedékre, akár a házban született, akár pénzen vásárolták. Ott lesz az én szövetségem a testeteken. Akinek nem metélték körül szeméremteste bőrét, az irtassék ki népe közül, mert elutasította szövetségemet.”

Az Úr Izsákot ígéri Ábrahámnak

Isten ezt mondta Ábrahámnak: „ Száraj neve ezentúl Sára legyen, megáldom őt, fiút adok tőle neked, egy esztendő múlva.” Ábrám arcra borult (de nevetett) (száz esztendő embernek lehet-e gyermeke, Sára 90 évesen szülhet-e gyermeket). Izsáknak fogod nevezni, szövetségre lépek vele is és utódaival is. Izmael dolgában is meghalatlak, megáldom őt megsokasítom utódait. 12 fejedelmet fog nemzeni, nagy néppé teszem. Ez után Ábrám körül metélte a fiát Izmáelt (ekkor 13 éves volt), a házában született, illetve pénzen vásárolt összes szolgáját, valamint ő maga is körülmetéltetett (ekkor 99 esztendő volt).

18. fejezet

Az Úr megjelenik Ábrahámnak Mamré-tölgyesében

Ábrahám 3 férfit látott a sátrának bejárata előtt állni. Megvendégelte őket. Azok megkérdezték tőle, hol van Sára a felesége. Ábrahám azt felelte itt a sátorban. „Egy esztendő múlva visszatérek hozzád, és akkor már Sárának fia lesz.” Sára hallgatózott a sátorban, miután ezt meghallotta nevetett magában. Az Úr megkérdezte Ábrahámot, hogy: „Miért nevetett Sára? Miért mondta, hogy szülhetnék öreg létemre. Van-e az Úr számára lehetetlen?” Sára tagadta, hogy nevetett mert félt, az Úr azonban így szólt: „De bizony neveltél”.

Ábrahám könyörög Sodomáért

A férfiak elindultak, Sodoma felé tartottak. Ábrahám is velük ment. Sodoma és Gomora védke igen súlyossá vált, szinte jajt kiáltott az ég felé e kettő város bűne. Ábrahám megkérdezte az Úrtól: „Vajon elpusztítod-e az igazat a bűnössel együtt?” „Ha van 50 igaz ember abban a városban, elpusztítod? Ha találok Sodoma városában 50 igazat, megkegyelmezek.” (45, 30, 20, 10 igaz ember) „Tízért sem pusztítom el!”

19. fejezet

A romlott Sodoma

Két angyal érkezett estére Sodomába. Lót házában töltötték az éjszakát, Lót vendégül látta őket. Lefekvés előtt a város férfiai körbevették a házat, és kiáltottak Lótnak hozza ki a két férfit a házból, hogy megismerjék őket. Lót kijött és az ajtót maga mögött bezárta. Felajánlotta két lányát nekik, (lányainak még nem volt dolguk férfival). A sodomai férfiaknak nem tetszett hogy Lót az egyetlen jövevény közöttük, és ő akar törvénykezni. Szorongatni kezdték Lótot, és majdnem betörték az ajtót. A bent lévő férfiak kinyújtották a kezüket, és behúzták Lótot. Azokat akik a ház ajtaja előtt álltak, vksággal súlytották, így nem tudtak ráatalálni az ajtóra.

Lót megmenekül

Lótot figyelmeztetik a férfiak, hogy el fogják pusztítani a várost, ezért Lótnak el kell mennie családjával, és minden szerzeményével együtt a városból. Lót beszélt a vőivel, akik ezt csak tréfának vették. Hajnalban sürgették az angyalok Lótot, hogy kelljen föl és induljon a családjával. Amikor úgy tűnt nekik, hogy Lót tétovázik, megragadták a férfiak a kezét, meg a feleségének és két lányának a kezét is. Kivezették őket, közben figyelmeztették: „Ne nézz hátra, és ne állj meg sehol, a hegyre menekülj, különben elpusztulsz.” Lót kérte, hogy ne kelljen a hegyre menekülnie, hanem had meneküljön a közelben lévő kisvárosba, melynek neve Cóár. Az angyalok megengedték neki, így azt a várost nem pusztították el. Sodomára és Gomorára azonban kénköves tüzes esőt bocsátott az úr. Lót felesége, mivel hátra tekintett, só bálvánnyá változott, de Lót és leányai megmenekültek.

Lót leányainak bűne

Lót és két leánya Cóárból fölment a hegyre (mert Lót félt Cóárban lakni). A hegyen egy barlangban lakott két leányával. Lányai borral itatták le apjukat, és fajtalankodtak vele. Először a nagyobbik lánya hált vele, majd a kisebbik. Mindketten teherbe estek. A nagyobbik fiút szült → Moáb → Moáb ösátyja. A kisebbik is fiút szült → Ben → Ammin → Ammon fiainak ösátyja.

20. fejezet

Ábrahám és Sára Gerárban

Ábrahám elindult a délvidék felé, Kádés és Súr között telepedett le. Jövevényként élt Gerárban. Ábrahám azt mondta Sáráról, hogy a huga, ezért Abimélek, Gerár királya elvitette Sárát. Isten Abiméleknek éjjel álmában halált ígért a férjes asszony miatt. Abimélek még nem közeledett Sárahoz. Isten is tudta Abimélekről, hogy amit tett azt tiszta szívvvel tette. Isten megparancsolta Abiméleknek, hogy adja vissza Sárát a férjének, mert ha nem teszi meg kell halnia. Ekkor hívatta Abimek, Ábrahámot. Megkérdezte tőle miért tette ezt. Ábrahám így válaszolt: „Azt gondoltam, hogy nincs Istenfélelem ezen a helyen és megölnek a feleségemért.” De egyébként valójában a huga is ő mert az apjának a leánya csak nem anyja leánya. Valójában Ábrahám a bátyja Sárának. Ábrahám kérte azt amikor Isten vándor útra indította őt apja házából, hogy Sára azzal mutassa meg szeretetét iránta, hogy mindenütt azt mondja róla, hogy ő a bátyja. Abimélek visszaküldte Sárát Ábrahámhoz. Abimélek vett:

ökröket, juhokat, szolgálókat Ábrahámnak. 1000 ezüstöt is adott Sára felmentéséhez. Az Úr meddővé tett Abimélek házában minden nőt Sára esete miatt. Ábrahám imádkozott Istenhez, aki meggyógyította Abimélek feleségét, szolgálóit, akiket korábban meddővé tett, újra szülhettek.

21. fejezet

Izsák születése

Ahogy azt az Úr megmondta, Sára teherbe esett, és fiút szült Ábrahámnak. Ábrahám Izsáknak nevezte el, 8 napos korában körülmetélte. Ábrahám 100 esztendő volt, amikor a fia született. Sára ezt mondta: „Nevetségessé tett engem az Isten, kinevet mindenki aki csak hallja.”

Hágár és Izmael elűzése

Sára azt mondta Ábrahámnak, hogy kergesse el szolgálóját Hágárt, fiával Izmaellel együtt, mert Izmael nem örökölhét együtt Izsákkal. Ábrahámnak ez igen rosszul esett. Isten azonban szólt Ábrahámnak, hogy ne essék neki rosszul amit Sára mondott, sőt hallgasson Sára szavára, mert Izsákot fogják az ő utódjának nevezni. De a szolgáló fiából is népet támaszt Isten, mert ő is Ábrahámtól származik. Ábrahám egy kenyérrel és egy tömlő vízzel újtára bocsátotta Hágárt, és a fiát Izmaelt. Hágár Izmaellel Beérseba pusztájában bolyongott. Amikor kifogyott a víz a tömlőből, a gyermeket egy bokor alá tette, ő pedi le ült vele szembe, és hangosan sírt. Nem akarta látni, amikor meghal a gyermeke. De Isten meghallotta a fiú hangját, megnyitotta Isten Hágár szemét, aki akkor meglátott egy forrást. Meg töltötte a tömlőt vízzel, és megitta a fiát. Isten megígérte Hágárnak, hogy nagy népet támaszt a fiából. Isten vele volt, és felnövekedett. Párán pusztájában lakott, és íjász lett. Anyja egyiptomból szerzett neki feleséget.

Ábrahám és Abimélek szövetsége

Abimélek szolgálói erőszakkal elfoglaltak egy kutat Ábrahámtól. Ábrahám ezért szemrehányást tett Abiméleknek. Abimélek nem tudta hogy ki tette ezt. Akkor Ábrahám juhokat és marhákat vett, és Abiméleknek adta. Külön állított a nyájából 7 bárányt, melyet szintén Abiméleknek ajándékozott annak bizonyosságául, hogy Ábrahám ásta azt a kutat. Így kötöttek szövetséget.

Azért nevezték el azt a helyet Beérsevának. Beér = Kút, Beérseva = Eskü kútja, szerződés kútja.

22. fejezet

Isten próbára teszi Ábrahám hitét

Isten próbára tette Ábrahámot, és megszólította. Azt mondta neki, fogja meg fiát, akit szeret, Izsákot, és Móríjja-hegyén áldozza fel égő áldozatul. Ábrahám elindult a fölnyergelt számmal, két szolgálójával, fiával Móríjja földjére. Fát is hasogatott azt is vitte magával. 3. napon meglátta azt a helyet. Szolgálóit ott hagyta a számmal. Ábrahám fogta az égő áldozathoz való fát, a tüzet meg a kést és fiával együtt elindult. Izsák megkérdezte tőle, hogy hol van az áldozatra való bárát. „Isten majd gondoskodik az áldozatra való báránról” – mondta Ábrahám. Móríjja hegyén oltárt épített, rárakta a fadarabokat, megkötözte a fiát Izsákot, és feltette az oltárra, a fa darabok tetejére. De amint kinyújtotta Ábrahám a kezét, hogy levágja a fiát, az Úr angyala kiáltott neki a mennyből: „Ne bántsd őt, mert mostmár tudom hogy Istenfélő vagy.” Akkor Ábrahám felnézett, és egy kost látott szarvánál fogva fennakadva a bozótban. Fogta a kost, és azt áldozta föl a fia helyett. Ezután Ábrahám visszatért szolgálóihoz, elindultak és együtt elmentek Beérsebába.

Náhor utódai

Milka, Náhor felesége fiúkat szült, (8-at) Ábrahám öccsének. Többek között Betuelt és Betuel nemzette Rebekát.

23. fejezet

Sára halála és temetése

Sára meghalt Hebrónban. Ekkor 127 esztendő volt. Ábrahám a Hettia Efront (Cóhar fia) kéri meg, hogy adja el neki a szántóföldje végén található makpélai barlangját. Ábrahám teljes értékéért kívánta megvásárolni, ezt a helyet, sírhelynek szolgáló birtokként. Efron beleegyezett és 400 sekelért Ábrahámnak adta ezt a területet. Ábrahám ide temette el Sárát. Ez a Mamréval szemben volt található. Ez ma Hebron Kánaán földjén.

24. fejezet

Ábrahám feleséget hozat Izsáknak

Ábrahám nem akarta, hogy Izsák Kánaáni lányt vegyen el feleségül, ezért házában öreg szolgáját eskette meg, majd küldte el hazájába, Ábrahám saját rokonságához, hogy onnan hozzon Izsáknak feleséget. A szolga elindult 10 tevével és mindenféle értékes dologgal Nahór városába. A városon kívül egy kútnál pihentette meg a tevéket, ahová asszonyok jártak vizet meríteni. A szolga azt kérte az Úrtól, hogy még aznap adjon eredményt az Úr. Rebeka, Milka és Náhór fiának Betúélnak lánya jött a kúthoz korsóval a vállán. Ő adott a korsójából inni a szolgának és a tevéinek. Erről ismerte fel a szolga, hogy Rebekát küldte el az Úr Izsák majdani feleségének.

Ábrahám szolgája Betúél házában

Ábrahám szolgája aznap éjszaka Beúél házában szállt meg. Lábán, Rebeka bátyja ellátta a szolga állatait és megvendégelte őt. A szolga elmondta mi járatban van arra felé.

Rebeka feleségül megy Izsákhöz

Lábán és Betúél így válaszolt: „Az Úrtól indult el ez a dolog. Itt van Rebeka, vidd és menj!” A szolga ezüst- és arany ékszereket meg ruhákat vett elő. Megajándékozta Rebekát, Lábánt és az anyjukat. Rebeka, miután megáldották elindult a szolgálóval és a dajkájával. Mikor megérkeztek, Rebeka eltakarta magát fátylával. Izsák anyjának sátrába vezette, és feleségül vette. Izsák nagyon megszerette Rebekát.

25. fejezet

Ábrahám második házassága

Ábrahám újránősült. Feleségének Ketúra volt a neve. Fiaikat szült Ábrahámnak. Ők csak másodrangúak voltak Ábrahám szemében. Ábrahám Izsáknak adta mindenét.

Ábrahám halála és temetése

Ábrahám 175 esztendő volt, amikor meghalt. Fiai Izsák és Izmael temették el a makpélai barlangba, ahová annak idején Sárát temette el Ábrahám.

Izmael nemzettsége

12 fia született → 12 fejedelem. Havilától Súrig tanyáztak. Izmael 132 esztendő volt, amikor meghalt.

Izsák fiai: Ézsau és Jákob

Izsák 40 éves volt, amikor feleségül vette Rebekát. Könyörgött az Úrnak, mivel felesége meddő volt. Az Úr meghallgatta Izsákot, ezért Rebeka teherbe esett. 2 fiú volt a méhében, akik tusakodtak egymással. Rebeka az Úrhoz fordult ezért. Az Úr pedig ezt mondta neki: „Két nép van a méhedben, két nemzet válik ki belsődből, egyik nemzet erősebb lesz a másikonál, de a nagyobbik szolgál a kisebbnek!” Rebeka ikreket szült. Ekkor Izsák 60 esztendő volt. Az első gyermek vörös volt → Ézsau nevezte el. A második gyermek Ézsau sarkába kapaszkodva jött a világra, őt Jákobnak nevezték el.

Ézsau eladja első szülöttségi jogát

Amikor a fiúk felnőttek, Ézsau vadászattal foglalkozott, Jákob szelíd sátorlakóként az otthoni dolgokba segédkezett. Izsák Ézsaut, Rebeka Jákobot szerette jobban. Ézsau egyszer fáradtan és éhesen tért haza, egy tál lencsefőzelékért eladta első szülöttségi jogát Jákobnak. Ézsau semmibe véve elsőszülöttségi jogát megesküdtött, és neki is adta Jákobnak.

26. fejezet

Izsák és Rebeka Gerárban

Éhínség támadt az országban (amely Ábrahám idejében is volt). Izsák elment Abimélekhez a Filiszteusok királyához Gerárba, mert az Úr ezt mondta neki: „Ne menj Egyiptomba, hanem abban az országban lakj, amelyet én mondom neked! Maradj jövevényként ebben az országban, én pedig veled leszek, és megáldalak, mert neked és utódaidnak adom ezeket az országokat mind.” Izsák Gerárban telepedett le Rebekával. Abimélek rá jött, hogy többről van itt szó mint testvéri kapcsolatról. Izsák bevallotta Abimeknek az igazságot, amit félelmében titkolt el. Abimélek felelősségre vonta Izsákot a történetek miatt, merthogy ezzel Izsák könnyen bűnbe keverhette volna Abimélek népét. Abimélek ekkor parancsot adott ki, hogy senki nem nyúlhat ennek az embernek a feleségéhez, azaz Rebekához, mert aki hozzányúl annak meg kell halnia!

Izsák küzdelmei a kutakért

Izsákot megáldotta az Úr! Azon a földön ahol letelepedett, amit vetett 100-szorosát aratta. Állatokat tartott. Voltak juhái, marhái. Szolgálókkal is rendelkezett. Dús gazdaggá lett. Ezért féltékenyek lettek rá a filiszteusok. Mindazokat a kutakat melyeket apja, Ábrahám szolgálai ástak, a filiszteusok földdel tömték be. Abimélek elküldte Izsákot, aki Gerár völgyében ütött tábor. Izsák ismét kiásta a kutakat. Szolgái ásás közben olyan kútra akadtak, amelyben forrásvíz volt. A gerári pásztorok perlekedtek Izsák pásztoraival a víz miatt. Izsák inkább mindig tovább vonult, hogy elkerülje a veszekedést. Végül Beérsebába érkezik. Oltárt épített ott, és segítségül hívta az Úr nevét. Sátrat állított. Abimélek látogatást tesz Izsáknál, mivel felismeri Abimélek, hogy Izsák az Úr áldott embere. Abimélek szövetséget ment kötni Izsákkal, hogy kölcsönösen nem fogják bántani egymást. Ezt esküvel is megerősítették. Izsák ekkor vendégül látta őket, majd békével elmentek.

27. fejezet

Jákob csalással szerzi meg az atyai áldást

Amikor Izsák megöregedett, látása nagyon homályossá vált. Megkérte Ézsaut, hogy menjen ki a mezőre, lőjjön neki valami vadat és készítse el neki. Rebeka azonban hallgatózott. Mikor Ézsau elment a mezőre Jákobbal a nyájukból hozatott kettő kecskegidát a legjavából. Rebeka elkészítette, Jákob pedig bevitte az apjának. Ézsaunak legszebb ruháját vette fel, kecskegida bőrre beborította kezét, és nyakát (mivel ő simabőrű volt Ézsau pedig szőrös). Izsák evett, bort ivott majd megáldotta fiát Jákobot. Ézsau megérkezett a vadászatról, ő is készített jó falatokat. Bevitte az apjának, aki megrendült mikor megtudta, hogy az áldást végül nem Ézsau kaptak akinek valójában szánta.

Ézsau bánata és haragja

Ézsau szerette volna, ha ő is kap áldást az apjától. Erre azonban nem volt már lehetőség. Ézsau Jákobot méltán nevezte csalónak, hiszen először az első szülöttségi jogát, majd az áldását vette el tőle Jákob. Ézsau sírásra fakadt és bosszút forralt Jákob ellen (apja halála után meg akarta Jákobot gyilkolni). Ez azonban Rebeka fülébe jutott, aki Jákobot ezért elküldte Lábánhoz, a bátyjához, Háránba. Ézsau 40 éves volt, amikor feleségül vette Juditot, és Boszmatot. Mindketten hettiták voltak. Ezek megkeserítették Izsák és Rebeka lelkét.

28. fejezet

Izsák Lábánhoz küldi Jákobot

Izsák megparancsolta Jákobnak, hogy ne Kánaáni lányt vegyen feleségül. Elküldte Betúél házához, hogy Lábán lányai közül válasszon feleséget magának. Ézsau mikor látta, hogy apja rosszaknak tartja a Kánaáni lányokat, elment Izmaelhez, és feleségül vette Mahalatot, Izmael leányát.

Jákob álma és fogadalma

Jákob elindult Beérsebából Háránba. Út közben a szabadban éjszakázott, amikor álmot látott. Egy létre volt a földre állítva, amelynek teteje az égig ért. Isten angyalai jártak azon fel és le. Az Úr ezt a földet, ahol Jákob feküdt, Jákobnak és az utódainak ígérte. Jákob a feje alatt lévő követ, szent oszlopként állította föl, és olajat öntött a tetejére. Azután elnevezte azt a helyet Bételnek, mely azt jelenti Isten háza. Mindenből, amit az Úr ad neki, tizedét az Úrnak ígérte.

29. fejezet

Jákob Lábán házában

Jákobot szívesen fogadja Lábán a házában. Nem várja el, hogy rokonként ingyen szolgáljon neki. Jákob 7 évi szolgálatot ígér Lábánnak, cserébe kisebbik leányáért, Ráhelért. Volt egy nagyobbik leánya is Lea (gyenge szemű volt). Ráhel azonban szép termetű, szép arcú lány volt.

Jákob házassága Leával és Ráhellel

7 év elteltével Jákob kérte Lábánt, hogy adja feleségül hozzá leányát, Ráhelt, ahogyan korábban ebben megállapodtak. Lábán meg is rendezte a lakodalmat. Amikor azonban este lett, Leát vitte be hozzá. Jákob csak reggel szembesült ezzel. Megkérdezte Lábánt, hogy miért csapta be őt. Lábán erre azt válaszolta, hogy nem szokás náluk az, hogy a kisebbiket előbb adják férjhez, mint az elsőszülöttet. Lábán azt mondta Jákobnak, hogy szolgáljon újabb 7 esztendeig nála, aztán Ráhelt is hozzáadja. Újjabb 7 esztendő szolgálat után Lábán hozzá adta Ráhelt Jákobhoz feleségül.

Jákob gyermekei

Lea:

- Rúben
- Simeon
- Lévi
- Júda

30. fejezet

Ráhel nem tudott szülni Jákobnak. Ezért felajánlotta Jákobnak Bilha nevű szolgálóját, hogy ő általa gyermekhez jusson.

Bilha:

- Dán
- Naftáli

Lea miután hosszú ideig ismét nem szűt, Zilpa nevű szolgálóját felajánlotta Jákobnak.

Zilpa:

- Gád
- Ásér

Lea:

- Issakár
- Zebulon
- Dina

Végül Ráhelről sem feledkezett meg az Úr

Ráhel → József

Jákob meggazdagodik

Jákob azt mondta Lábánnak, hogy bocsássa el őt, feleségeit és gyermekeit, mert vissza akart menni a szülőföldjére. Lábán meg akarta fizetni a bért Jákob szolgálatáért. Jákob először nem akarta, hogy Lábán valamit is adjon neki, majd mégis csak kért tőle egy dolgot, Jákob hogy igaz emberként távozzon, azt kérte Lábántól: hogy legeltesse tovább a nyáját. Nyájából csak a tarka kecskéket, és fekete juhokat kérte Lábántól szolgálatáért fizetségül. Az Úr áldásával Jákob nyája megsaporodott. (Az Úr mindig úgy rendezte, hogy Jákobnak kedvezzen). Így gazdagodott meg Jákob.

31. fejezet

Jákob elhagyja Lábánt

Lábán fiai azt állították, hogy Jákob azáltal lett gazdag, hogy Lábántól mindazt elvette. Jákob látta Lábán arcán, hogy már nem olyan hozzá, mint azelőtt volt. Isten angyala megjelent Jákobnak álmában, és elmondta, hogy az Úr látta mit tett Lábán. Menjen el erről a helyről, térjen vissza szülőföldjére. Ráhelnek és Leának is elmesélte Jákob, hogy mit mondott neki az Úr. Ráhel és Lea azt mondták Jákobnak, hogy mindent tegyen úgy, ahogy Isten mondta neki. Így Jákob vette feleségeit, gyermekeit, és minden szerzeményével együtt elindult (Ráhel ellopta apja házi bálványát) Lábán tudta nélkül. Átkelt a folyamon és Gileád hegysége felé tartott.

Lábán Jákob után megy

Lábán 3 nap elteltével értesült arról, hogy Jákob elment. Hozzá tartozóival együtt üldözőbe vette Jákobot. Isten azonban figyelmezteti Lábánt álmában, hogy se jót, se rosszat ne mondjon Jákobnak. Lábán amikor utolérte Jákobot, megkérdezte tőle, hogy miért titokban ment el. Rosszul esett neki, hogy el sem búcsúzható a lányaitól, és unokáitól. Jákob azt mondta Lábánnak, hogy egyedül Istennek köszönheti, hogy nem üres kézzel távozik, mert Isten látta Jákob nyomorúságát. 20 évig szolgált Lábánnál, aki ez idő alatt 10-szer is megváltotta a bérét.

Lábán kibékül Jákobbal

Lábán és Jákob szövetséget kötöttek egymással. Köveket gyűjtöttek, majd egymásra rakták. A kőrakás és a szent oszlop volt a tanú arra, hogy egyikőjük sem közelít rossz szándékkal, a másik felé.

32. fejezet

Jákob követeket küld Ézsauhoz

Lábán visszatért lakóhelyére. Jákob követeket küldött maga előtt bátyjához, Ézsauhoz. A követeknek megmondta, hogy mit mondjanak Ézsauinak. Jákob el akarta nyerni Ézsau jóindulatát. Ézsau elindult Jákob elé 400 emberrel. Jákob miután erről a követektől tudomást

szerzett, elfogta a félelem. Félt, hogy Ézsau megöli őt is, az anyákat is és a gyermekeit is. Az Úrhoz fohászzkodott segítségért. Majd szerzeményéből ajándékot válogatott ki Ézsauinak. Ajándékkal akarta kiengesztelni Ézsaut. Szolgáira bízta minden nyáját külön-külön. Megmondta szolgálainak, kelljenek át előtte, de hagyjanak távolságot a nyájak között. A szolgák elindultak, ő pedig a táborban maradt.

Jákob tusakodása

Jákob még azon az éjszakán 2 feleségét 2 szolgálóját 11 gyermekét átküldte a Jabbók gázlónál a patakon, ő pedig ott maradt egyedül. Egészen hajnalig tusakodott vele Isten. Jákob Isten áldását akarta elnyerni. Tusakodás közben meg is ütötte csípője forgó csontját. Istent színről színre látta, mégis életben maradt. Istentől ezután az Izráel nevet kapta, mert küzdött Istennel, emberekkel és győzött.

33. fejezet

Ézsau kibékül Jákobbal

Jákob meglátta Ézsaut jönni a 400 emberrel. 7-szer borult le a földre, míg Ézsauhoz ért. Ézsau elője futott, megölelte, nyakába borult és sírtak. Ézsau megismerte Jákob családját. Nem akarta elfogadni az ajándékot Jákobtól. Jákob azonban ragaszkodott hozzá, hogy elfogadja, mert Ézsau arcában, mintha Isten arcát látta volna. Ézsau Széir felé ment, Jákob pedig Szukkót felé indult. Ott épített magának házat, karánokat. Majd eljutott Sikem városáig, amely Kánaán földjén van, tábort ütött a város előtt. Oltárt állított oda, és így nevezte: Isten, Izráel Istene!

34. fejezet

Sikem és Dina

Hamórnak, az ország fejedelmének a fia Sikem megbecstelenítette Dinát, ugyanakkor ragaszkodott is hozzá, meg megszerette. Sikem megkérte apját, hogy szerezze meg neki feleségül a lányt. Hamór el is ment Jákobhoz, aki hallgatott egészen addig, amíg fiai haza nem jöttek a mezőről. Fiai nagyon felháborodtak. Hamór kérte, hogy adják fiához feleségül Dinát. Sikem mátkapénzt, és ajándékokat ígért oda Jákobnak és fiainak. Hamór azt javasolta, hogy az ő leányai Jákob fiaival, Jákob leányai Hamór fiaival házasodjanak össze, és lakjanak együtt az országban. Jákob fiai nem egyeztek bele, mert azt mondták gyalázat lenne rájuk nézve,

hogy körülmetéletlen emberhez adják a húgukat. Ha minden férfi körülmetélkedik, akkor hozzájuk adják leányaikat, ha nem, akkor elmennek. A városban minden férfi vállalta a körülmetélkedést.

A Sikemi vérfürdő

A 3. napon, amikor a körülmetéltek seblázban szenvedtek, Jákob 2 fia: Simeon és Lévi fegyvert ragadtak, és meggyilkoltak minden férfit. Hamórt és Sikemet is kardélre hányát, a várost pedig kifosztották, mert megbecstelenítették a húgukat. Jákob tudatta fiaival, hogy rosszat cselekedtek, bajba keverték és gyűlöltté tették őt fiait, a Kánaániak és a Perizziek előtt.

35. fejezet

Jákob Bételben

Isten azt mondta Jákobnak, hogy menjen föl Bételbe, és ott telepedjen le. Jákob elindult háza népével és meg is érkezett Lúzba, azaz Bételbe. Oltárt épített. (Ott halt meg Debóra, Rebeka dajkája, és Bétel mellett egy tölgyfa alá temették el, amelyet a siratás tölgyfájának neveztek el.)

Ráhel halála

Azután elindultak Bételből. Már csak rövid út választotta el őket Efrátától, amikor szülnie kellett Ráhelnek. A szülés azonban nehéz volt. Ráhel miközben haldoklott Benóninak nevezte el a fiát. Az apja viszont a Benjaminsnak nevezte. Ráhel meghalt, és Efrátában temették el (Betlehembe vezető út).

Jákobnak 12 gyermeke volt:

- Lea:
 - Rúben
 - Simeon
 - Lévi
 - Júda
 - Isakár
 - Zebulon
- Ráhel:
 - József

- Benjámin
- Bilha (Ráhel szolgálója):
 - Dán
 - Naftali
- Zilpa (Lea szolgálója):
 - Gád
 - Asér

Jákob eljutott apjához, Izsákhöz Mamréba. Izsák 180 esztendő volt amikor meghalt. Fiai, Ézsau és Jákob temették el.

36. fejezet

Ézsau nemzettsége

Az edómi királyok

37. fejezet

József álmai

Jákob is Kánaán földjén lakott, ahol apja jövevény volt. József 17 éves korában együtt legeltette a nyáját a testvéreivel, Bilhának, Zilpának azaz apja feleségének a fiaival. Izráel Józsefet mindegyik fiánál jobban szerette (tarkaruhát csináltatott neki). Testvérei ezért meggyűlöltek őt. Egyszer József álmodott. Elmesélte álmát testvéreinek, akik ezért még jobban meggyűlöltek. József azt álmodta, hogy testvéreivel kévét kötöttek a mezőn. József kévéje fölkelt és állva maradt, míg testvérei kévái pedig körülállták és leborultak József kévái előtt. Testvérei azt gondolták József király akar lenni fölöttük. Józsefnek nemsokára egy újabb álma volt. Azt álmodta, hogy leborult előtte a nap, a hold és 11 csillag. Elmesélte az apjának és a testvéreinek. Apja ezért megdorgálta és megkérdezte Józseftől hogy apja, anyja, testvérei talán boruljanak-e földre előtte, amiért ezt álmodta. Apja megjegyezte ezt a dolgot.

Józsefet eladják a testvérei

József testvérei Sikemben legeltették a nyáját. Apja elküldte Józsefet, hogy menjen el és nézze meg jól vannak-e a testvérei és a nyáj. Így József elment Sikembe. Mivel nem találta ott őket, egy ott lévő embertől kért segítséget, aki ezután Dótánba küldte őt. Amikor a közelükbe

ért, elhatározták, hogy megölik. Beledobják egy kútba és apjuknak azt hazudják, hogy vadállat végzett vele. Rúben azt kérte, hogy ne ontsanak vért, csak dobják bele az ott lévő kútba, mely a pusztában volt. Amikor József odaért, tarka ruháját lehúzták róla és beledobták őt a kútba. A kút üres volt, nem volt benne víz. Ezután leültek enni. Egy karaván közeledett feléjük, Egyiptomba tartott. Júda azt mondta a testvéreinek, hogy adják el Józsefet az Izmaelielieknek. Eközben mindjáni kereskedők fölhúzták Józsefet a kútból és 20 ezüstért eladták az izmaelielieknek. Józsefet elvitték Egyiptomba. Így mire Rúben visszatért a kúthoz, József már nem volt a kútban. Rúben nagyon megijedt. József ruháját egy levágott kecskebak vérébe mártották. Apjuknak azt mondták, hogy vadállat ette meg. Apja sokáig gyászolta fiát. A midjániak Egyiptomban eladták Józsefet Potifárnak, aki a fáraó főembere volt.

38.fejezet

Júda és Támár

Abban az időben Júda elvált testvéreitől és csatlakozott egy adullámi emberhez, akinek Hirá volt a neve. Ott meglátta egy Sua nevű kánaáni ember leányát, akit feleségül vett. 3 fiúgyermeket szült:

- Ér
- Ónán
- Sélá

Sélá születésekor Júda Kezibben volt. Feleséget vett elsőszülött fiának Érnek. Az asszonynak Támár volt a neve. Ért az Úr azonban gonosznak tartotta, ezért megölte őt. Júda Ónánt küldte bátyja feleségéhez, hogy vegye el őt, mint a sógora és támasszon utódot a bátyjának. Ónán tudta, hogy az utód nem az övé lesz, ezért mikor bement Támárhoz a földre vsztegette a magot, hogy ne támasszon utódot a bátyjának. Az Úr rosszalotta amit tett, ezért őt is megölte. Ekkor Júda elküldte Támárt apja házába és azt mondta neki, hogy maradjon özvegyen, amíg Sélá fel nem nő. Nehogy ő is meghaljon, mint a bátyjai. Támár engedelmesen elment apja házába. Hosszabb idő múlva Júda felesége meghalt. Amikor megvigasztalódott Júda Hirával Timnába ment, ahol a juhait nyírták. Támár ezt hírül kapta, így levetette özvegyi ruháját és elfátyolozta magát. Látta hogy Sélá felnőtt, azonban mégsem adták őt hozzá feleségül. Júda mikor meglátta Támárt paráznanőnek gondolta, mivel eltakarta az arcát. Júda nem tudta, hogy a menyé az a nő. Együtt akart hálni Támárral. Támár megkérdezte mit ad ezért cserébe neki. Júda egy kecskegödölyét ígért a nyájából. De Támár zálogot is kért. Júda pecsétnyomóját zsinórostul és a botját. Júda odaadta Támárnak a tőle kért dolgokat. Így Támárral hálhatott,

aki terhes lett tőle. Júda Hirával elküldte a kecskegödölyét. Hirá azonban a paráznánőt kereste, de mondták neki az ott lévő emberek, hogy arrafelé nem volt paráznánő. Így nem tudta Júda zálogát sem elhozni. Mintegy 3 hónap múlva hírül vitték Júdának, hogy Támár paráználkodott és terhes. Júda azt mondta erre: "Vigyétek ki és égessétek meg!" De Támár megüzente neki, hogy attól az embertől lett terhes, akinek a holmija nála van. Júda megnézte és látta, hogy az az ő holmija. Ekkor ráeszmélt, hogy nem teljesítette Támárral szemben az ígéretét. Nem adta hozzá a kisebbik fiához, Sélához. Többször nem hált Júda Támárral. Támár ikreket szült. Mindkettő fiú volt. Szülés közben az egyik kidugta a kezét, a bába piros fonalat kötött a kezére, de mikor visszahúzta kezét, mégis a testvére jött ki először, aki úgymond rést tört magának. Így lett a neve Pérec, a másiknak pedig Zerah.

39.fejezet

József Potifár házában

Amikor Józsefet Egyiptomba vitték, akkor az Izmaéliektől megvásárolta őt a fáraó főembere Potifár. Az Úr Józseffel volt, így szerencsés ember lett. Egyiptomi urának a házában élt. Először háziszolgája, majd háza felügyelőjévé tette és rábízta egész vagyonát. József szép termetű és szép arcú volt, ezért Potifár felesége szemet vetett rá és azt mondta Józsefnek, hogy háljon vele. József becsületes volt, így nem tett eleget a kérésnek. Egy napon azonban amikor senki sem tartózkodott a házban Potifár felesége megragadta József ruháját és újra azt mondta hogy József háljon vele. József ekkor elfutott, de a ruhája az asszony kezében maradt. Ekkor Potifár felesége összehívta a háza népét és azt hazudta, hogy József erőszakoskodott vele. Bizonyítékul felmutatta József ruháját, ami a kezében maradt. Potifár Józsefet ezért börtönbe vetette, ahol a király foglyait tartották fogva. Az Úr itt is Józseffel volt. A börtönparancsnok megkedvelte Józsefet. Minden foglyot Józsefre bízott. A börtönparancsnoknak így nem kellett törődnie semmivel.

40.fejezet

József álmokat fejt meg a börtönben

Az egyiptomi király fősütőmestere és főpohárnoka vétkezett az egyiptomi király ellen. A fáraó ezért börtönbe vetette őket, ahol József is tartózkodott. Egy alkalommal mindketten álmot álmodtak. Megfejtteni azonban nem tudták. József mikor bement hozzájuk, látta, hogy szomorúak. Azt mondta nekik, hogy Istennél van a megfejtés. Mondják el öneki. Így is tettek.

Főpohárnok álma: megjelent előtte egy szőlőtő. 3 vessző volt rajta, amelyek alig kihajtottak, máris kivirágoztak és fűtjein megértek a szemek. A szőlőszemeket kifacsarta a pohárba és átadta a fáraónak. Megfejtés: a 3 vessző=3 nap 3 nap múlva a fáraó visszahelyez a hivatalodba, a régi rend szerint. Főszűtőmester álma: álmában 3 kosár kalács volt a fején. A felső kosár süteményekkel teli a fáraó számára, de a madarak ették azokat. Megfejtés: a 3 kosár=3 nap 3 nap múlva a fáraó fára akasztatja és madarak eszik le a húsát. Harmadnap születésnapja volt a fáraónak. A főpohárnokot valóban visszahelyezte a hivatalába, a főszűtőmestert pedig felakasztatta. József, amikor megfejtette a főpohárnok álmát, kérte tőle, hogy amikor majd jó dolga lesz, ne feledkezzen meg róla. A főpohárnok azonban megfeledkezett Józsefről.

41.fejezet

József megfejti a fáraó álmait

2 esztendő múlva a fáraó álmodott. A Nílus partján állt. A Nílusból 7 szép, kövér tehén jött ki, majd 7 rút és sovány. Ez a 7 sovány megette a 7 kövér tehenet. A fáraó másodszor is álmodott. 7 kövér és szép kalász nőtt egy száron majd 7 sovány, kiaszott kalász sarjadt utánuk. A fáraót nyugtalanította az álma. Összehívta Egyiptom összes jövendőmondóját. De egyikük sem tudta a fáraó álmát megfejteni. Ekkor a főpohárnoknak eszébe jutott József. Elmesélte a fáraónak a börtönben történeteket. Így a fáraó magához hívatta Józsefet. A fáraó elmesélte Józsefnek az álmait és megkérdezte tőle, hogy meg tudja-e fejteni. József azt mondta nem ő maga, hanem Isten adja meg a választ. Megfejtés: a fáraó két álma egy és ugyanaz. 7 kövér tehén-7 szép kalász=7 bő esztendő Egyiptomban 7 sovány tehén-7 száraz, sovány kalász=7 szűk esztendő Egyiptomban. A fáraó József javaslatára kiszemel egy bölcs embert, akit Egyiptom élére állít. József további javaslata szedjen ötödöt. A 7 bő esztendőben gyűjtsenek össze minden élelmet. Ez lesz majd az ország tartaléka a 7 szűk esztendő alatt. Így nem éri pusztulás az országot.

József Egyiptom felügyelője lesz

A fáraó látta, hogy Józsefben Isteni lélek lakozott, ezért Egyiptom felügyelőjévé tette. Pecsétgyűrűjét József kezére tette. A fáraó hozzáadta feleségül Ászenatot Pótiférának /Ón papjának/ leányát. József 30 esztendő korában lett Egyiptom felügyelője. A 7 bő esztendő alatt összegyűjtött minden élelmet Egyiptom minden városában. 2 fia született: Manassé,

Efraim. Mikor megkezdődött a 7 szűk esztendő, József megnyitotta az összes magtárat és árulta a gabonát. Az egész földről Egyiptomba mentek az emberek gabonát vásárolni.

42.fejezet

Jákób Egyiptomba küldi fiait élelemért

Jákób is Egyiptomba küldte a fiait, gabonát vásárolni. József 10 bátyja indult el. Benjámint nem küldte el apja, mert féltette. Amikor a bátyjai megérkeztek Józsefhez Egyiptomba, arccal a földre borultak előtte. József megismerte testvéreit, de ő nem ismertette meg magát és keményen beszélt velük. Kémeknek kiáltotta ki őket 2x is. Ők elmondták Józsefnek, hogy ők nem kémkedni, hanem gabonát jöttek vásárolni. Tizenketten vannak testvérek, 1 otthon maradt, 1 pedig elveszett. József harmadszor is kémeknek titulálta őket, majd egy próbatétellel állt elő. Azt mondta nekik, addig nem távoznak el, amíg a legkisebb testvérük oda nem megy. Közülük csak 1 ember távozhat, aki odaviszi a legkisebb testvérüket. Így tette próbára hogy igazat beszélnek - e. 3 napig őrizetben tartotta őket.

József visszaküldi testvéreit Benjámint

Harmadnap azt mondta József nekik, hogy a testvérek közül 1 maradjon fogságban, a többi menjen el, vigyen gabonát az éhező népének és hozzák el legkisebb testvérüket. Tudatukra ébredtek, hogy testvérükért/" József, aki elveszett"/ érte őket ez a bűnhődés. József kiválasztotta Simeont és szemük láttára megkötöztette. József megparancsolta, hogy töltsék meg nekik a zsákjukat gabonával, de mindegyiknek a pénzét visszatette a zsákjukba. Végül elmentek. Az egyik testvér megtalálta zsákjában ezt a pénzt, mert útközben kinyitotta a zsákját, hogy szamarának enni adjon. Szólt a többi testvérének a történetéről. Félelem fogta el őket. "Mit cselekedett velünk az Isten?" Amikor megérkeztek apjukhoz Jákóbbhoz, elmondták neki mindazt, ami velük történt. Mikor kibontották a többiek is a zsákjaikat, mindegyiknek ott volt a pénzes zacskó a zsákjában. Jákób nem akarta elengedni Benjámint.

43.fejezet

Jákób fiai újra Egyiptomba mennek

Az éhínség súlyosbodott. Amikor elfogyott a gabona, amelyet Egyiptomból hoztak, Jákób újra elküldi a fiait, hogy ismét vásároljanak Egyiptomban gabonát. Júda nem vállalta, mert apja korábban nem engedte, hogy magukkal vigyék Benjámint. Apja végül engedett. Júda

kezességet vállalt Benjáminért. 2x annyi pénzzel/hogy az előző gabonát is kifizessék, hátha tévedés történt korábban/ajándékkal küldte vissza Egyiptomba fiait.

A testvérek Józsefhez érkeznek

A testvérek Benjáminnal együtt elindultak Egyiptomba./József utasítására háza felügyelője előkészítette a megvendéglésükhöz szükséges dolgokat./ Majd a felügyelőnek oda akarták adni az előző gabona árát, illetve az aktuálisan vásárolt gabona árát is. A felügyelő megnyugtatta őket, majd kivezette hozzájuk Simeont. Végül bevezette őket József házába.

József megvendégeli testvéreit:

Amikor József hazaérkezett, a földre borultak előtte. József békességgel köszöntötte őket. Megkérdezte, hogy van az apjuk a testvéreknek. Amikor meglátta testvérét Benjámin, elsietett, mert sírnia kellett annyira elérzékenyült. Ezután megvendégelte őket. Külön asztalnál ettek, mert az egyiptomiaknak nem volt szabad együtt enni a héberekkal, mert utálatosnak találták ezt az egyiptomiak. /Benjámin adagja 5x nagyobb volt./

44.fejezet

József serlegét Benjámin zsákjába rejtik:

József megparancsolta háza felügyelőjének, hogy töltsen meg az emberek zsákjait élelemmel. A pénzt, amit az élelemért fizettek a felügyelő mindegyiknek visszatette a zsákjába. József ezüst serlegét Benjámin zsákjába tette. Reggel útnak indultak hazafelé. Miután elhagyták a várost, József a felügyelőjét utánuk küldte a serleg miatt. "Miért fizettek rosszal a jóért?" Bántotta őket, hogy lopással voltak meggyanúsítva. Tudták, hogy ezt nem követték el, ezért bátran kijelentették, hogy akinél megtalálják a serleget, az haljon meg, a többi pedig rabszolgájává lesz Józsefnek. Megegyeztek abban, hogy az az egy lesz rabszolga, akinél a serleget megtalálják. A felügyelő végül Benjámin zsákjában találta meg az ezüstserleget. Mindannyian visszamentek a városba.

Júda könyörög Benjáminért

József csak Benjámin akarja rabszolgájául mivel az ő zsákjában volt az ezüstserleg. Júda elmondta Józsefnek, hogyha Benjámin nélkül térnek haza, apja belehal. Ezért kéri Józsefet,

hogy Benjámint engedje el a többiekkel együtt haza, ő pedig felvállalja a rabszolgaságot Benjámin helyett.

45.fejezet

József megismerteti magát testvéreivel

József miután már nem tudott uralkodni magán, megismertette magát a testvéreivel. A testvérek nagyon megrémültek. Elmondta nekik, hogy ne bánkódjanak, mert Isten elküldte őt ő előttük, hogy ők mindannyian életben maradjanak. Isten egész Egyiptom urává tette. Kérte menjenek el és mondják ezt el az apjuknak. Kérte, mondják meg azt is az apjuknak, hogy jöjjön el hozzá, Gósen földjén telepedjen le, hogy közel legyenek egymáshoz. Az éhínség még 5 esztendeig tart, de ott nem kell nélkülözniük. Majd Benjámin nyakába borult sírva, Benjámin is sírt. Végül mindegyik testvérét megcsókolta.

A fáraó Egyiptomba hívja Jákóbot és fiait

A fáraó azt mondta Józsefnek, hogy testvérei menjenek el apjukhoz és apjukkal és az ő háza népével jöjjenek Egyiptomba. A fáraó Egyiptom földjének legjavát adja nekik. A testvérek el is mentek Kánaán földjére. Apjuk először nem hitt nekik. Végül elhatároztahogy mégis útra kel, csakhogy láthassa Józsefet mielőtt meghal.

46.fejezet

Jákób fiaival együtt Egyiptomba költözik

Izrael útnak indult háza népével együtt Egyiptomba. Beérsebába érve áldozatokat mutatott be. Isten éjszakai látomásban szólt Jákóbbhoz: "Ne félj Egyiptomba menni, mert nagy néppé teszlek ott! Én megyek veled Egyiptomba és én is foglak visszahozni. József keze fogja majd le szemedet." Jákóbbal együtt összesen 70 lélek ment Egyiptomba.

József találkozik apjával

Júda mutatta az utat Gósenbe. József apja elé ment /Gósenbe/. Találkozásukkor egymás nyakába borulva sírtak. József szólt a fáraónak, hogy megérkeztek a testvérei és az apja és az ő háza népe, akik juhásztorok voltak ifjúkoruktól fogva.

47.fejezet

Jákób családja letelepszik Gósen földjén

József 5 testvérével együtt elment a fáraó elé. Elmondták, hogy juhásztorok. A fáraó megengedte, hogy Gósen földjén letelepedjenek. József Jákóbot is bevezette a fáraó elé. Jákób áldást mondott a fáraóra. Az ország legjobb részén, Ramszesz földjén telepedtek le.

Éhínség Egyiptomban

Súlyossá vált az éhínség az országban. József minden pénzt összeszedett Egyiptom és Kánaán földjén a gabonáért. Ezt a pénzt a fáraónak juttatta. Amikor már minden pénzt beszedett és elfogyott a pénz Egyiptom és Kánaán földjén is, akkor József azt mondta az embereknek, hogy a gabonáért cserébe a jószágaikat adják. Egy idő múlva az embereknek már csak a földjük és a testük maradt. József egész Egyiptomot megvásárolta a fáraó részére. Csak a papok földjét nem vásárolta meg, mert az a papok javadalma volt a fáraó rendelete szerint. Miután megvásárolta az emberek földjét, az emberekkel együtt, vetőmagot adott nekik, hogy vessék be földet. A termés 1/5 része a fáraót, 4/5 része pedig a családokat illetve/mező bevetése, élelem. A nép hálás volt Józsefnek.

Jákób végrendelete

Jákób 17 évig élt Egyiptomban. 147 évig élt. Amikor közeledett halálának napja, magához hívatta Józsefet. Esküt kért Józseftől arra, hogy nem Egyiptomban temeti majd őt el József, hanem elviszi Egyiptomból az ősei sírjához. József ezt megígérte apjának és megesküdött neki.

48.fejezet

Jákób megáldja Efraimot és Manassét

Mikor József megtudta, hogy az apja beteg, odavitte 2 fiát Manassét és Efraimot. Izrael megáldotta őket. Jobb kezét Efraimra a második gyermeke, bal kezét Manasséra az elsőszülöttre tette. József ezt rosszalotta, és megfogta apja kezét, hogy jobb kezét Manasséra az elsőszülött gyermeke tegye át. Apja azonban elutasította, mondván a kisebb testvér nagyobb lesz nála, utódaiból népek tömege lesz.

49.fejezet

Jákób megáldja tizenkét fiát

"Rúben te vagy az elsősülöttem, nem maradsz az első, mert atyád ágyába léptél, akkor meggyaláztál." "Simeon és Lévi testvérek erőszak eszközei a fegyvereik, mert embert öltek haragjukban" "Júda, téged magasztalnak testvéreid. Kezed ellenségeid nyakán lesz. Leborulnak előtted atyádnak fiai." Zebulon "a tengerpart felé lakik oldala Szidóonnal határos" Issakár "robotos szolgává lesz" Dán "ítéli a maga népét kígyó lesz az úton." Gád "mortalócok marják, de ő a sarkukba mar. Ásér "kenyere kövér, királyi csemegéket ad." Naftali "gyors lábú szarvasúnó, szép szavakat hallat" József "termőfa ága forrás mellett ágai átnyúlnak a kőfalon." Benjámín "ragadozó farkas, reggel zsákmányt eszik, este prédát oszt." Ők Izrael tizenkét törzse, mindegyiket a ráillő áldással áldotta meg.

Jákób halála

Jákób megparancsolta a fiainak ,hogy halála után Kánaán földjén A Mamréval szemben a makpélai barlangba temessék el, melyet még Ábrahám vásárolt meg a hettita Efróntól. Oda temették el Ábrahámot és Sárát, Izsákot és Rebekát valamint Leát. Jákób meghalt.

50.fejezet

Jákób holttestét Hebrónba szállítják

József miután apja meghalt, megparancsolta szolgálóinak és az orvosoknak, hogy balzsamozzák be. Ez 40 napig tartott. Az egyiptomiak 70 napig siratták őt. József elindult, hogy apját az ígért helyen eltemesse. Vele tartott a fáraó háza népe, szolgálók, József háza népe, Egyiptom összes vénei. Ábél Micraimnak nevezte el a kánaáni nép azt a helyet, ahol 7 napig tartó gyászünnepet tartottak azok akik Jákób temetésére indultak. Miután József eltemette apját az ígért helyre visszatért Egyiptomba mindazokkal együtt, akik elmentek vele apja temetésére.

József nagylelkűsége testvéreihez

József testvérei miután apjuk meghalt, féltek, hogy József visszafizeti nekik mindazt a rosszat, amit vele szemben elkövettek. Azt mondták Józsefnek, hogy apjuk halála előtt megparancsolta nekik, hogy Józseftől bocsánatot kérjenek. Így is tették. Bocsánatot kértek

Józseftől, aki sírva fakadt. Testvérei leborultak előtte és ezt mondták: "Szolgáid vagyunk!" József ezt mondta: Ti rosszat cselekedtetek ellenem, de Isten terve jóra fordította azt." József 110 esztendeig élt.

József halála

József halála előtt azt mondta testvéreinek, hogy Isten a testvéreit el fogja vezetni arra a földre, amelyet esküvel megígért Ábrahámnak, Izsáknak és Jákóbnak. Kérte tőlük és meg is eskette őket, hogy akkor az ő csontjait is vigyék el onnan. Mikor meghalt bebalzsmozták és koporsóba tették Egyiptomban.